

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Boico Victor

Diaconu Iurie

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020, în cauza penală privind-o pe

Martea Maria Xxxxx, născută la xxxxx,
originară din r-l Xxxxx, domiciliată r-l Xxxxx
s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 17.08.2018 - 21.11.2019

2. instanța de apel: 11.01.2020 - 28.10.2020

3. instanța de recurs: 12.01.2021 - 13.04.2021

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 noiembrie 2019, Martea Maria Xxxxx, a fost achitată de sub învinuirea adusă în baza art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal din motiv, că acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele infracțiunii.

S-a respins ca fiind neîntemeiată cerința acuzatorului de stat de a încasa din contul inculpatei Martea M., în beneficiul statului suma de 21 654,16 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, prin ordonanța procurorului în secția conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI din 19 martie 2005 și rechizitoriu, Martea M. este învinuită de organul de urmărire penală pentru faptul că, în vara anului 2004, înțelegându-se în prealabil cu soțul său Martea Alexandru de a trafica copii în Federația Rusă, în scopul exploatării sexuale sub pretextul angajării la muncă în or. Chișinău, au recrutat-o pe minora Xxxxx, fapt despre care ei cunoșteau și perfectându-i buletinul de identitate, prin înșelăciune și abuz de încredere au transportat-o ilegal în or. Moscova, Federația Rusă, unde au adăpostit-o într-o încăpere neidentificată și deposedând-o de documentele personale au început să o impună să practice prostituția contra voinței sale.

Însă, datorită faptului că, minora Xxxxx a fugit din local unde a fost adăpostită, nu a fost prostituată, fiind repatriată în Republica Moldova.

Astfel, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Marteia Maria în baza art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi: „recrutarea, transportarea și adăpostirea unui copil în scopul exploatării sexuale, comerciale, în prostituție”.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a o recunoaște vinovată și a o condamna pe Marteia M. în baza art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru femei și cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități pe un termen de 4 ani, cu încasarea de la inculpata Marteia Maria în folosul statului suma de 21654,16 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În motivarea cererii de apel a indicat:

- cele declarate de către partea vătămată Xxxxx se confirmă prin declarațiile martorilor audiați în cadrul procesului penal, Xxxxx, Xxxxx, Xxxxx, Xxxxx, Xxxxx și Xxxxx;

- în instanța de judecată a fost posibilă audierea doar a martorilor Xxxxx și Xxxxx, declarațiile cărora confirmă cele declarate de către partea vătămată;

- acțiunea inculpatei Marteia Maria manifestă următoarele modalități de realizare (acțiuni principale): recrutarea, transportarea și adăpostirea victimei Xxxxx, care la momentul realizării acțiunilor în cauză era minoră, având vârsta de 16 ani;

- din declarațiile părții vătămate Xxxxx, rezultă că inculpata Marteia Maria, împreună cu soțul acesteia Marteia Alexandru, (condamnat pentru infracțiunea dată), având scopul exploatării sexuale, sub pretextul angajării la muncă, au transportat-o în or. Moscova, Federația Rusă, impunând-o să practice prostituția contra voinței sale;

- din declarațiile părții vătămate Xxxxx și declarațiile martorului Xxxxx, rezultă că aceasta a fost transportată din or. Chișinău, Republica Moldova în or. Moscova, Federația Rusă. Transportarea nemijlocită fiind efectuată cu trenul spre or.Moscova;

- din declarațiile părții vătămate Xxxxx, rezultă că aceasta a fost transportată în regiunea Crasnogorsc, or. Moscova, Federația Rusă, unde a fost cazată într-un apartament din or. Moscova a fost deținută timp de mai bine de o săptămână, în afară de ea în apartament mai locuiau 5 fete, apartamentul fiind cu două odăi, cu toate comoditățile;

- intenția directă se probează prin acțiunile nemijlocite întreprinse de către inculpata Marteia Maria, ce reies din declarațiile depuse de către partea vătămată Xxxxx. Mai mult ca atât, inculpata Marteia Maria împreună cu soțul acesteia Marteia Alexandru aveau din start intenția să o racoleze și să o

transporte în Federația Rusă pentru prestarea serviciilor sexuale, dar nu să o angajeze la un lucru legal și cu consimțământul acesteia;

- cât privește celălalt semn secundar al laturii subiective a infracțiunii prevăzute la art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal, scopul infracțiunii, acesta are un caracter obligatoriu ce se exprimă în exploatare sexuală, comercială și în prostituție. Sintagma exploatare sexuală comercială, semnifică o activitate aducătoare de profituri, așa cum este și în cazul inculpatei Martea Maria și soțului acesteia Martea Alexandru. Acest fapt rezultă din declarațiile părții vătămate Xxxxx, care susține că *„într-o zi, Alexandru i-a propus să lucreze ca prostituată până o să-i fie găsit altceva de lucru, la ce ea a refuzat categoric. Într-o seară Alexandru a luat-o și pe ea la un punct unde erau mai multe fete ca să vadă și ea cu ce se ocupă aceste fete. A ajuns la acel punct, acolo erau în jur de 50 de fete, o parte din care erau moldovence, inclusiv și fetele cu care locuia în apartament. În acea seară a văzut la acel „punct” cum veneau clienții la o femeie care se numea „mamocika” se achitau cu ea și își alegeau fetele. A fost și ea vîndută. Atât Martea Alexandru, cât și Martea Maria o convingeau să practice prostituția”*;

- Martea Maria are vârsta corespunzătoare pentru a putea fi trasă la răspundere penală, or, inculpata este născută conform datelor din fișa personală în anul 1978. Totodată, conform certificatelor de la medicul psihiatru și narcolog, inculpata Martea Maria la evidență nu se află;

- declarațiile inculpatei Martea Maria vin în contradicție cu declarațiile părții vătămate și ale martorilor la cauza penală. Mai mult ca atât, fiind audiată suplimentar, în calitate de învinuit, aceasta a făcut declarații contradictorii;

- declarațiile inculpatei Martea Maria și ale martorului Martea Alexandru (complice) pe parcursul procesului penal, urmează a fi apreciate critic, acestea venind în contradicție cu probele administrate în cadrul cauzei penale;

- conform calculelor anexate la cauza penală, pentru instrumentarea cauzei penale au fost suportate cheltuieli în mărime de 21654,16 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat, că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând concluzia că, inculpata Martea Maria urmează a fi achitată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal, pe motivul lipsei în acțiunile ei a elementelor infracțiunii.

Procurorul, în învinuirea înaintată precum și în discursul susținut în fața instanței de judecată deși identifică victima infracțiunii ca fiind Xxxxx susține, că nu a avut loc o influențare asupra corpului acesteia.

Totodată, din declarațiile părții vătămate Xxxxx nu se desprinde că, inculpata Martea Maria ar fi influențat-o într-un oarecare fel, or, obiectul de

atenționare al infracțiunii incriminate presupune relațiile sociale cu privire la dezvoltarea fizică, psihică, spirituală și intelectuală a minorului, iar obiectul juridic secundar îl formează relațiile sociale cu privire la libertatea fizică a minorului.

Mai mult, partea vătămată Xxxxxa sesizat autoritățile Republicii Moldova, cu privire la faptul că, a fost impusă de a se prostitua fără consimțământul său în or. Moscova, circumstanță ce urmează a fi investigată de organul de urmărire penală într-un mod detaliat, cu identificarea certă a făptuitorului și probarea învinuirii acestuia.

În speță, în vederea probării modalităților faptice incriminate inculpatei Martea Maria, acuizarea indică elementul „recrutării”, făcând trimitere la declarațiile părții vătămate Xxxxx, precum și a martorului Martea Alexandru.

În același context, instanța de apel a reținut, că atât din declarațiile inculpatei Martea Maria, din declarațiile soțului Martea Alexandru și nemijlocit din declarațiile părții vătămate Xxxxx, rezultă că partea vătămată Xxxxxa identificat-o pe Martea Maria, a venit la ea, aflând că se află în sat și caută persoană pentru a o angaja ca bonă a copilului acesteia și a rugat să o angajeze, deopotrivă indicând că, cunoaște a se îngriji de copii, dat fiind faptul că are grijă de copii surorii sale.

Din materialele cauzei rezultă că, Martea Maria în anul 2004, avea un copil minor în vârstă de 3 ani, ce rezidă din copia certificatului de naștere pe numele lui Xxxxx(f.d. 112 Vol. II), iar nemijlocit inculpata Martea Maria cât și partea vătămată Xxxxx indică faptul că, inculpata căuta bonă pentru copilul său, iar faptul că inculpata căuta bonă copilului, nu poate fi interpretat ca fiind un fapt criminal.

În acest sens, instanța de apel nu a putut reține ca fiind întemeiată versiunea acuzării, precum că Martea Maria împreună cu soțul acesteia au recrutat-o pe Xxxxx, pentru a o transporta în or. Moscova Federația Rusă, unde au impus-o să se prostitueze, în contextul în care reieșind din declarațiile martorului Martea Alexandru se confirmă că, într-adevăr el și soția sa intenționau să angajeze o bonă copilului lor minor pentru că, Martea Maria intenționa să activeze.

Instanța de apel nu a putut aprecia sentința prin care a fost condamnat Martea Alexandru ca probă ce certifică elementul „recrutării” Xxxxxde către Martea Maria sau Martea Alexandru în contextul în care din analiza conținutului sentinței nu rezultă că, acesta ar fi contactat cu Xxxxxcând aceasta era în Republica Moldova sau că ar fi colaborat cu Martea Maria - soția sa, în vederea convingerii vreunei persoane de a se deplasa cu ultima în or. Moscova, la muncă. Martea Alexandru nu a cunoscut că soția sa a venit în or. Moscova cu o persoană pe care dorea să o angajeze ca bonă. Martorul a declarat că, a văzut-o pe Xxxxx la gară, când a întâlnit-o pe soția sa, a adus-o

în apartament la ei, însă deoarece la ei în vizită venise fratele martorului, au rugat un cunoscut să îi permită să trăiască partea vătămată la el câteva zile.

În viziunea instanței de apel, circumstanțele stabilite indică faptul că, nu a fost probat elementul „recrutării” părții vătămate Xxxxx în acțiunile inculpatei Martea Maria, în contextul în care reieșind din declarațiile martorilor, a părții vătămate și a inculpatei rezultă că, Xxxxxdorea să plece la muncă peste hotare și singură a venit la Martea Maria pentru a-i cere ajutor de a se angaja în or. Moscova, Federația Rusă.

Cu referire la modalitatea faptică „transportare”, instanța de apel a menționat că, atât prin declarațiile părții vătămate Xxxxx, a inculpatei Martea Maria și a martorului Martea Alexandru rezultă, că Xxxxx și Martea Maria s-au deplasat în or. Moscova, Federația Rusă, cu trenul. În speță, nu poate fi considerată veridică ipoteza acuzării precum că Martea Maria i-a transmis bani părții vătămate Xxxxx, pentru a-și perfecta buletin de identitate, în contextul în care nici o probă în sensul dat nu a fost cercetată în ședința de judecată.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că, partea vătămată Xxxxxa declarat instanței precum că, ar fi fost transportată de fratele inculpatei Martea Maria la oficiul pentru perfectarea actelor, pentru a-și ridica actul de identitate, însă acest fapt nu este probat, or, fratele inculpatei nu a fost identificat în lista martorilor acuzării, martorul Xxxxx care este sora părții vătămate, în ședința de judecată a declarat că, nu cunoaște cine i-a perfectat buletinul surorii sale, aceasta aflându-se la muncă în Federația Rusă, iar o altă probă ce ar confirma circumstanțele relatate de partea vătămată nu a fost identificată de instanța de judecată.

De asemenea, potrivit actului de învinuire, i se impută inculpatei Martea Maria, precum că ar fi transportat-o pe Xxxxx ilegal în Federația Rusă. Din materialele cauzei rezultă, că Martea Maria cu Xxxxx s-au deplasat cu trenul, iar acuzarea nu prezintă absolut nici o probă că, inculpata Martea Maria ar fi transporta-o ilegal pe Xxxxxpe teritoriul Federației Ruse, în contextul în care urmare a deplasării cu trenul actele de identitate a pasagerilor se verifică minuțios.

Cu referire la elementul „adăpostirii”, din declarațiile inculpatei Martea Maria și Martea Alexandru rezultă că, Xxxxxa stat la ei în apartament o sigură zi, aceștia fiind nevoiți de a ruga un prieten comun al acestora de a o adăposti pe Xxxxx, pe timpul cât la soți acasă vor sta familia cumnatului inculpatei - fratele martorului Martea Alexandru, în contextul în care Martea Alexandru nu a cunoscut că soția sa Martea Maria urmează a veni cu bona copilului lor. Totodată, partea vătămată Xxxxxa declarat că, a stat la inculpata Martea Maria două săptămâni, perioadă în care inculpata Martea Maria a dus-o la piață și i-a luat haine.

Astfel, în opinia instanței de apel, acuzarea nu a elucidat cert segmentul temporar ce vizează perioada șederii părții vătămate, în contextul în care declarațiile inculpatei Martea Maria contravin declarațiilor părții vătămate Xxxxx, însă corespund declarațiilor martorului Martea Alexandru, iar declarațiile părții vătămate nu sunt probate în nici un mod.

Așa dar, atât inculpata Martea Maria, cât și martorul Martea Alexandru confirmă că, buletinul de identitate al Xxxxx a rămas la ei împreună cu alte lucruri personale ale acesteia, urmând a-i fi restituite la întoarcerea acesteia, însă partea vătămată a fugit. Astfel, în contextul în care partea vătămată Xxxxx nu infirmă că, a lăsat la păstrare la Martea Maria buletinul său de identitate și alte lucruri la plecarea sa, în alt apartament și nu indică în declarații că, i-ar fi cerut actul său de identitate inculpatei, instanța de judecată nu a putut aprecia că, inculpata Martea Maria i-a confiscat documentul părții vătămate.

Reieșind din actul de învinuire, acuzatorul invocă înșelăciunea în acțiunile inculpatei Martea Maria în sensul că, aceasta intenționa a o recruta pe Xxxxx, de a pleca în Federația Rusă, or. Moscova pentru a o trafica pe ultima, însă în susținerea acestei ipoteze nu prezintă absolut nici o probă.

Referitor la elementul „*abuzul de poziția de vulnerabilitate a victimei*”, instanța de apel a notat că, din materialele cauzei rezultă că, Martea Maria cunoștea despre vârsta părții vătămate Xxxxx, însă esențial este faptul că, partea vătămată Xxxxx a fost cea care a apelat la Martea Maria pentru a-i găsi un loc de muncă, inculpata acceptând de a o angaja, iar careva probe că inculpata urmărea cu totul alte scopuri decât cele de a angaja o bonă în privința părții vătămate Xxxxx, nu au fost cercetate în ședința de judecată și nu au fost administrate de acuzatorul de stat, acuzarea fiind centrată exclusiv pe declarațiile părții vătămate, temei pentru care instanța de judecată a indicat că, elementul dat nu a fost probat.

Din acuzarea înaintată rezultă că inculpatei Martea Maria îi este imputat urmărirea scopului exploatării sexuale a părții vătămate Xxxxx, iar învinuirea înaintată este susținută numai prin proba cu declarația părții vătămate.

Concluzionând, instanța de apel a reținut că, în speță nu a fost probată, demonstrată întrunirea laturii obiective și subiective a infracțiunii de „*recrutarea, transportarea și adăpostirea unui copil în scopul exploatării sexuale, comerciale, în prostituție*” prevăzută la art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal, incriminată lui Martea Maria.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar, declarat de către procuror, care invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece, instanța de apel nu a depus efortul necesar pentru a nu lăsa nici un aspect al complexului faptic nestabilit, astfel încât a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond, privind nevinovăția inculpatei;

- instanța de apel nu a luat măsurile necesare pentru ca probele concludente și utile, prezentate de partea acuzării să fie cercetate și apreciate la justa lor valoare, astfel că toate elementele de fapt să aibă o relevanță juridică, iar prin această inactivitate, instanța de apel a provocat o stare de incertitudine și neclaritate, cu privire la soluția adoptată, or probele aduse în sprijinul învinuirii imputate inculpatei, sunt expuse dificitar și selectiv preluate din soluția adoptată de către instanța de fond, în speța dată;

- achitînd-o pe Marteia M., atât instanța de fond, cât și cea de apel, s-au bazat doar pe declarațiile inculpatei, fără a lua în considerație toate probele acuzării, ce sunt indicate și ca motive ale apelului procurorului, iar instanța de apel le-a apreciat eronat, fiind respinsă puterea de acuzare, fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpatei, astfel încălcînd prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală;

- instanțele de fond nu au luat în considerație declarațiile părții vătămate, martorilor, cât și probele prezentate de acuzare, adoptînd o hotărâre reieșind în mod parțial doar din declarațiile inculpatei și pledoria apărătorului său;

- în cazul de față asupra corpului numitei Xxxxxnu a avut loc o influențare. Or, din declarațiile ultimei, aceasta nu menționează faptul că, a fost constrînsă fizic cumva;

- acțiunea inculpatei Marteia Maria manifestă următoarele modalități de realizare (acțiuni principale): recrutarea, transportarea și adăpostirea victimei Xxxxx, care la momentul realizării acțiunilor în cauză era minoră, avînd vîrsta de 16 ani;

- din declarațiile părții vătămate Xxxxx rezultă că, inculpata Marteia Maria, împreună cu soțul acesteia Marteia Alexandru, (condamant pentru infracțiunea dată), avînd scopul exploatării sexuale, sub pretextul angajării la muncă, au transportat-o în or. Moscova, Federația Rusă, impunînd-o să practice prostituția contra voinței sale;

- din declarațiile părții vătămate Xxxxx și declarațiile martorului Xxxxx, rezultă că aceasta a fost transportată din or. Chișinău, Republica Moldova în or. Moscova, Federația Rusă. Transportarea nemijlocită fiind efectuată cu trenul spre or.Moscova;

- la fel, din declarațiile părții vătămate Xxxxx rezultă că, aceasta a fost transportată în regiunea Crasnogorsc, or. Moscova, Federația Rusă, unde a fost cazată într-un apartament, unde a fost deținută timp de mai bine de o săptămînă, în afară de ea în apartament mai locuiau 5 fete, apartamentul fiind cu două odăi, cu toate comoditățile;

- intenția directă se probează prin acțiunile nemijlocite întreprinse de către inculpata Martea Maria, ce reies din declarațiile depuse de către partea vătămată Xxxxx;

- analizând toate probele din punct de vedere al coroborării lor, se atestă că declarațiile inculpatei Martea Maria vin în contradicție cu declarațiile părții vătămate și ale martorilor din cauza penală;

- apreciind probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, deduce că declarațiile inculpatei Martea Maria și ale martorului Martea Alexandru (complice) pe parcursul procesului penal, urmează a fi apreciate critic, acestea venind în contradicție cu probele administrate în cadrul cauzei penale;

- critică soluțiile adoptate de către ambele instanțe de judecată și în partea ce ține de respingerea solicitării procurorului privind încasarea integrală a cheltuielilor de judecată, or, la examinarea prezentei cauze, procurorul a invocat necesitatea încasării de la inculpata Martea Maria, în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate în legătură cu extrădarea la 14.07.2018, din Federația Rusă în Republica Moldova, suma totală a acestora constituind 21 654,16 lei.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căroră judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de

drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În particular, la chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția sau nevinovăția inculpatului.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarat de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocând următoarele cazuri de casare: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, fapt ce a dus la pronunțarea unei soluții neîntemeiate de menținere a sentinței de achitare a inculpatei Martea M., de învinuirea adusă în baza art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Criticile autorului recursului, în esență, se referă la faptul că, instanța de apel a adoptat soluția de menținere a sentinței de achitare a inculpatei Martea M., fără o apreciere corespunzătoare și la justa valoare a totalității probelor

administrare la caz, care confirmă vinovăția inculpatei, în faptele imputate de către partea acuzării, instanța de apel preluând probele expuse deficitar și selectiv din sentință.

Verificând criticile expuse de titularul cererii de recurs, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel, judecând apelul nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție pripită. În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate unele concluzii nefondate, iar prin aceasta, inter alia, fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecății, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat. Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză textuală a părții motivate a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelant, în raport cu motivele invocate și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesual menționate, Colegiul constată că, potrivit rechizitoriului inculpata Martea M. a fost învinuită de către organul de urmărire penală de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal, *recrutarea, transportarea și adăpostirea unui copil în scopul exploatarei sexuale, comerciale, în prostituție*, însă prima instanță a adoptat o sentință, prin care Martea M. a fost achitată de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin.

(1) lit. a) Cod penal, din motiv că acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele infracțiunii, soluție menținută de către instanța de apel.

La acest capitol Colegiul penal lărgit atestă faptul că, în partea descriptivă a sentinței, prima instanță a menționat că *„În circumstanțele descrise, urmare a analizei probatoriului administrat de acuzare, instanța constată că acuzarea nu a probat elementele laturii obiective și subiective în acțiunile inculpatei Martea M., bazându-și învinuirea exclusiv pe declarațiile părții vătămate Xxxxx, declarații care prezintă elemente de divergență ce urmau a fi excluse de acuzator”*, concluzii similare fiind reținute și de instanța de apel, instanțele descriind declarațiile părții vătămate din cadrul urmăririi penale și ședinței de judecată, declarațiile date în cadrul ședinței de judecată de către martorii: Xxxxx, Martea A., Xxxxx, a inculpatei și au indicat materialele cauzei.

Astfel, Colegiul constată că, din declarațiile tuturor părților audiate și materialele cauzei descrise, instanțele de fond au analizat și au apreciat doar declarațiile inculpatei și selectiv declarațiile date în cadrul ședinței de judecată de către martorii Xxxxx, Xxxxx, indicând că *„... aceste declarații nu indică că, fapta inculpatei ar întruni elementele constitutive ale infracțiunii incriminate ei...”*, declarațiile martorului Martea A. - care este soțul inculpatei Martea M. și care a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal, **fără a evalua declarațiile martorilor în cauză, date în cadrul urmăririi penale în coroborare cu declarațiile părții vătămate și fără a ține cont că, aceleași declarații, date în cadrul urmăririi penale, au rămas neschimbate, anterior fiind considerate veridice, fiind puse la baza sentinței de condamnare a lui Martea A. în baza art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal (f.d.147-151 v. I).**

Astfel, instanțele de fond, au evaluat distorsionat și selectiv probele, fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând practica judiciară constată ce stabilește că într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Deci, în urma sintezei concluziilor evocate de către instanțele de fond în hotărârile adoptate, Colegiul observă că, aceste instanțe, analizând aceleași probe, le-au respins în privința inculpatei Martea M., fără a lua în considerație că aceleași declarații ale părții vătămate și martorilor au fost admise în privința inculpatului Martea A., care a fost condamnat, pe aceleași fapte, în baza art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal.

La acest capitol Colegiul remarcă că, în instanțele de fond au fost examinate următoarele probe și anume:

- declarațiile părții vătămate Xxxxx, care a menționat că, Martea M. a dus-o la Moscova să stea cu copilul ei, însă a dus-o la un apartament unde erau 6 fete

dezbrăcate. Pentru perfectarea actelor a achitat Marteia M., cu care a plecat cu trenul la Moscova, pentru bilet și haine tot Marteia M. a achitat. Buletinul ei de identitate se afla la Maria. Marteia M. venea să o convingă să presteze servicii sexuale. Atât Marteia M., cât și soțul ei i-au propus să lucreze prostituată, a fost impusă să presteze servicii sexuale;

- declarațiile martorului Xxxxx, date în cadrul urmăririi penale, care a relatat că, Xxxxx i-a comunicat că, Maria i-a dat bani pentru a-și perfecta buletinul de identitate în decurs de 5 zile și i-a procurat bilete până în or. Moscova. A încercat să o găsească pe Xxxxx, prin intermediul unui consătean pe nume Trohin M., care lucra și el în or. Moscova, în calitate de taximetrist, de la care a aflat că, soțul lui Dodon M., pe nume Marteia A. este proxenet și deține fete originare din Republica Moldova, care prestează servicii sexuale și „punctul” lor se află pe str. Xxxxx din or. Moscova. Consideră că, Xxxxx a fost înșelată de Dodon (Marteia) M., deoarece acesta nu putea să plece de acasă, cunoscând că va lucra în calitate de prostituată;

- declarațiile martorului Xxxxx, care a declarat că, Xxxxx a plecat împreună cu Marteia M. în or. Moscova, care a ajutat-o cu perfectarea actelor. Sora ei i-a spus că, a fugit din or. Rusia, a înțeles că a fugit și de la Dodon M. A aflat de la Xxxxx unde Xxxxx a plecat să se prostitueze. Sora Mariei Marteia, Dodon Olga, umbla cu bani să le dea lor, să nu vorbească despre ceea ce s-a întâmplat;

- sentința Judecătoriei Ialoveni din 21 iunie 2007, prin care Marteia A. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal (f.d.147-151 v. I) și decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 mai 2008, prin care a fost menținută sentința Judecătoriei Ialoveni din 21 iunie 2007 (f.d. 82-83 v. IV).

Astfel, Colegiul constată că, instanța de apel nu a luat în considerație aceste declarații, cât și probele materiale prezentate de către partea acuzării, apreciind prioritar declarațiile inculpatei, care are dreptul de a nu se autoincrimina, în rest doar a apreciat selectiv declarațiile martorilor, fără o evaluare în cumul a acestora în coroborare cu declarațiile părții vătămate și sentința Judecătoriei Ialoveni din 21 iunie 2007 și fără să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

Ca urmare, Colegiul constată că, instanța de apel pripit a ajuns la concluzia referitor la menținerea sentinței de achitare a lui Marteia M., de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal, pe motiv că acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele infracțiunii, în contextul că acuzarea nu a probat elementele laturii obiective și subiective în acțiunile inculpatei Marteia M., prin ce a admis o eroare de fapt și anume discordanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o susține, instanța de apel urmând să aprecieze obiectiv toate probele.

Astfel, reieșind din probele puse la baza achitării inculpatei Martea M. în baza art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal, fără a fi combătute în urma analizei în raport cu alte probe, în viziunea Colegiului concluziile primei instanțe, menținute de instanța de apel, despre achitarea inculpatei Martea M., pe motiv că acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele infracțiunii, sunt incerte, lăsând loc de interpretări, adică fiind unele injuste.

Astfel, Colegiul conchide că, instanța de apel, ignorând un cumul de probe administrate la dosar, a admis și a apreciat prioritar numai declarațiile inculpatei și cele selective ale martorilor, care și au fost puse la baza hotărârii de achitare în privința lui Martea M., fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neilucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel apreciat selectiv câteva probe, ignorând restul probelor, fără să le aprecieze pe fiecare în parte, ulterior pe toate în cumul și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile în decizia adoptată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de

rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatei să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020, în cauza penală privind-o pe **Martea Maria Xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 27 mai 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Boico Victor

Judecător

Diaconu Iurie

Judecător

Guzun Ion